

یادداشت روز

مهدی حسن زاده

economic@khorasannews.com

خودرو همچنان به کام رانت خواران!

با گذشت یک دهه از روند افول اقتصاد ایران و رشد اقتصادی نزدیک به صفر طی ۱۰ سال گذشته، نیاز به تغییرریل تصمیم گیری در اقتصاد ایران به شدت احساس می شود. این تغییر ریل باید مبتنی بر واقعیات اقتصاد ایران باشد. به عنوان مثال در شرایطی که محدودیت ارزی وجود دارد، از انبازاری نظیر واردات نمی توان برای ایجاد راقبت در صنعت خودرو استفاده کرد، چون منابع ارزی برای تامین نهاده های دامی، گندم و نیازهای غذایی و سپس سایر نیازهای ضروری مثل تجهیزاتی صنعتی در بخش های مختلف در اولویت است.

در چنین شرایطی و با موجهه وضعیتی که در صنعت خودرو رویه رو هستیم، پرسش این است که چگونه می توان در شرایط خاص سال ۱۴۰۰، وضعیت بازار خودرو به تبع آن صنعت خودرو را تغییر داد تا خروجی آن بهبود کیفیت و افزایش قدرت خرید خودرو باشد. تردیدی نیست که ما در بین کشورهای صاحب صنعت خودرو، دارای انحصاری ترین و غیر کیفی ترین صنعت خودرو هستیم. مردم هزینه ناکارآمدی صنعتی را پرداخت می کنند که با وجود افزایش قیمت، سال هاست ارتقای کیفی نداشته و در جامی زند.

همین صنعت غیر کیفی به گونه ای محصول ارائه می دهد که برنده شدن در قرعه کشی آن مثل برنده شدن در قرعه کشی بانک، شادی آور شده و این طنز تلخی است، اما چه می شود کرد؟

راهکار مشترک دولت قبل و راهکاری که روز

پنجشنبه در دولت جدید انجام شد، شل کن

سفت کن بر سر قیمت بود. ما در حقیقت در

شرایطی که قیمت خودرو در بازار به هر دلیلی

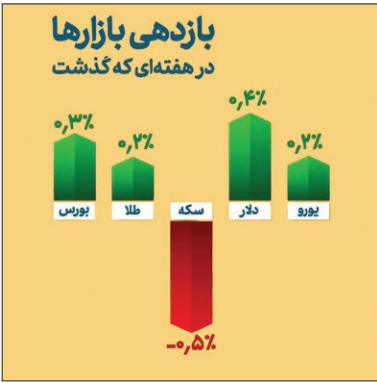
بالاست و به عنوان مثال قیمت خودروهای

معمولی نظیر پژو ۲۰۶ و پژو پارس ۲۵۰ و بیش از ۳۰۰ میلیون تومان است، تصمیم گرفته ایم، قیمت کارخانه افزایش نیابد. قطعاً در این که قیمت تمام شده خودرو به دلیل هزینه های ناشی از ناکارآمدی دستگاه های مسئول بالاست، تردیدی نیست. نگاهی به نتایج تحقیق و تفحص های مجالس قبلی و حتی صورت های مالی منتشر شده خود خودرو سازان نشان می دهد که شرکت های اضافی این خودروسازان، واحدهای زیان ده آن ها در برخی نقاط کشور و همچنین استخدام تحت فشار افراد سفارش شده بر برخی چهره های سیاسی و مسئول و در نهایت مدیریت دولتی و ناکارآمد این مجموعه ها در کنار مشکلات ناشی از تحریم و فقدان سیاست های صنعتی کارآمد موجب شده است که خروجی صنعت خودرو چنین وضعیت ناپسامانی داشته باشد. با این حال مشکل همان ورود غلط دولت به صنعت خودروست. بدترین نحوه ورود به این صنعت، ورود در قیمت گذاری است. قیمت گذاری در شرایطی که قیمت بازار تا ۲ برابر بالاتر از قیمت رسمی است جز ایجاد رانت نتیجه ای ندارد. انواع روش های جلوگیری از رانت مثل قرعه کشی، ممنوعیت انتقال سند تایک سال و بقیه موارد هم به راحتی قابل دور زدن است و در نتیجه تفاوت قیمتی معادل ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بین قیمت کارخانه و بازار به جیب خریداران خوش شانس و رانت خوارانی می رود که با اجاره کارت های ملی، در پشت صحنه خودرو را می خردن و به ۲ برابر قیمت می فروشند. تصمیم پنج شنبه دولت در لغو افزایش اخیر قیمت خودرو، به معنی تداوم همه اشکالات قبلی صنعت خودرو و تداوم ضرر صنعتی است که در مجموع ۸۵ هزار میلیارد تومان زیان انباشته دارد و قطعه سازان آن طلب هنگفتی از خودروسازان دارند. نتیجه این تصمیم حتماًت بیشتر تولید خودرو و افزایش بیشتر قیمت در بازار خواهد بود و رانت این ماجرا همچنان به جیب همان هایی خواهد رفت که در این سال ها رفته است. علاوه بر این سست شدن ارکان تصمیم گیری در دولت و

لغو تصمیم مشترکی که وزارتخانه های اقتصاد و صمت برای خروج صنعت خودرو از کودو بهبود بورس با حذف قیمت گذاری های دستوری که یک نمونه آن در صنعت خودروست، نشان می دهد که همچنان قرار است مسیر قیمت گذاری را ادامه دهیم. این در حالی است که تجربه ۳ سال قیمت گذاری در خودرو و کالاهای اساسی سال قیمت گذاری در خودرو و کالاهای اساسی در قالب ارز ۴۲۰۰ نشان داد که نه خودرو ارزان ماند نه قیمت مواد غذایی در حد قدرت خرید مردم ثابت ماند. برنده این تصمیمات افرادی بودند که از این رانت های کلان به ثروت های هنگفت رسیدند. در هر حال، در این که قفل تولید خودرو در کشور در موضوع آزادسازی قیمت ها نهفته، تردیدی نیست. با این حال، باید توجه داشت که از یک سو کفر رشد قیمت ها متناسب با تورم (بخشی)، حداقل فضای تنفسی است که برای حیات صنعت خودرو لازم است. از سوی دیگر به نظر می رسد مجموعه حکمرانی در صنعت خودرو، باید به این تصمیم برسد که آیا حاضر است وضع کنونی را به عنوان نقطه صفر بپذیرد و همه اصلاحات در این صنعت اعم از اصلاح بهره وری را از این پس انجام دهد یا خیر؟ نتیجه پاسخ به این سوال این است که در صورت جواب منفی، همچنان نیاز به اصلاحات دوره ای قیمت ها، حرکت خودرو سازان روی حداقل های فروش (برای پرهیز از زیان ناشی از تولید بیشتر) و پذیرفتن فاصله نسبتاً بالای قیمت های کارخانه و بازار خودرو خواهد بود. اما در صورت پاسخ مثبت، طبیعی است که آزادسازی بیشتر قیمت ها، رشد تولیدات خودرو سازان و کاهش قیمت ها در بازار قابل انتظار است و البته در آن صورت نقش یک نهاد تنظیم گر و ضد انحصار مانند شورای رقابت از یک سو و نیز نقش دولت در اصلاح جدی و بدون اغماض ساختار مالی خودروسازان از سوی دیگر پررنگ می شود. در صورتی هم که پاسخ بینابینی به این سوال داده شود، همچنان باید بر اینند تصمیمات سیاستی برای اصلاح تدریجی این وضعیت را به نظاره نشست و نباید انتظار تحولی سریع را در صنعت خودرو داشت.

هفته خوب بازارهای مالی و سیگنال های پرریسک برای روزهای آینده!

در هفته ای که گذشت بیشتر بازارهای مالی و دلالتی با سود همراه بودند، کدام بازار، بیشترین بازدهی را داشت؟

به هفته قبل به عدد یک میلیون و ۴۵۶ هزار واحد رسید. روز پنج شنبه با خبر تعلیق افزایش قیمت خودروهای داخلی، گمانه زنی ها از سمت یک بازار صعودی با صف خرید در گروه های مختلف به حالت نوسانی با صف فروش خودرو تبدیل شد. خبر دیگری هم که احتمالاً بورس را تحت تاثیر قرار داد مصاحبه اظهارات یک عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام است که گفته: «دولت مجبور است اوراق بفروشد هر چند منجر به سقوط بورس شود و...». این ها باعث شده تا بسیاری از کارشناسان در خصوص برگشت شاخص بورس در این هفته پیش بینی کنند.

۲۰ کشته و زخمی بر اثر انفجار یک مسجد در افغانستان

گزارش های اولیه در این حادثه دست کم ۲۰ نفر زخمی شده اند اما هنوز آماری از شهدای این حادثه در دست نیست. این انفجار در منطقه «تریلی» از شهرستان «اسپین غر» صورت گرفته است. پیش از این نیز بارها گروه تروریستی داعش به مساجد مختلف در افغانستان به ویژه مساجد شیعیان حمله کرده بود. انفجارهای پی

جناب آقای مسعود توکلی

پروانه جان عزیز

با نهایت تأسف و تأثر در گذشت پدر گرامیتان

شادروان حاج محمد ربانی

را صمیمانه تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم آمرزش الهی و برای شما و سایر بازماندگان محترم صبر و سلامتی آرزو مندیم.

محمد سعید فیصل و بانو

شماره ۱۴۰۰/۲۵۸۲

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ | پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ | تلگرام: ۹۰۳۳۳۷۰۱۰

دونن، باید حتماً بیچاره بشن تا به دست بیارن و نگهت دارن تا دورت بگردن، مثلاً همین سبب زمینی سرخ کرده هیچی از کباب کم نداره فقط ارزون تره!

• قهر کردن و ناز کردن برای اوناییه که یکی دوست شون داره. ما آدمای تنه پاه ی ذره اگه ناز کنیم یا یه ربع قهر کنیم، همین یه ریزه خوشبختی رو هم از دست می دیم!

• کاش به جای زدن این تیت در آغاز صفحه نخست «آب رفتن تغریح در زندگی ها» این تیت را می زد: «آب رفتن روزنامه خراسان به ویژه خراسان ورزشی در شیب ملایم گرانی ها!»

• آقای رئیسی بیش از سه ماهه دایم تکرار می کنه: حل معیشت، گرانی، بیکاری و... جالب این جاست که روز به روز همه حرف هایش برعکس می شه!

• جالبه دولت داره مکرر حقوق کارمندان رو افزایش می ده و انواع بارانه های نقدی، قبضی، وامی و... رو هم به طبقه پایین می ده، هزینه تورم ناشی از چاپ این پول ها و افزایش نقدینگی رو هم به صورت تورم افسار گسیخته از طبقه متوسط می گیره...

• برای آورده اولیه طرح جهش مسکن، خب از وزارت بایرام؟ باید دمی تنهت مسکن به کسانی که ندارن توجه کنه و گرنه اکثر کسانی که ثبت نام کردند آورده اولیه ندارند.

• قبلاً همه چیز گرانی می شد اما روحانی حرف های عجیبی می زد که همه می خندیدیم. حالا همه چیز گرانی می شود اما رئیسی این قدر خودش را ناراحت می کند که داغ دلمان بیشتر می شود!

• رفته پیش روان شناس، از م پرسید چی آرومت می کنه؟ گفتم خوابیدن، گفت خب بیشتر بخواب. کلی هم از م پول گرفت!

• گزار شگرهای روزنامه خراسان تو رو خدا از وضعیت ناامناسب کمر بندی تربت حیدریه گزار شی تهیه کنین. شاید اداره راه از خواب بیدار بشن و ببینن چه اوضاع نامناسبی داره کمر بندی شهر شان!

دلالتی از خودروبان حرام بر سر سفره می برن نگذره که باعث بالا رفتن قیمت خودرو شدند و ما باید فقط آه بکشیم!

• رب گوجه فرنگی و ماکارونی با سویا غذایی فقرا بود. کاش توی گزارش ۱۰۰ روزه آقای رئیسی قیمت رب را در همین ۱۰۰ روز بررسی می کردید.

• چرا فروشگاه های زنجیره ای، کالاهای معیشتی مردم را در انبارهای خود ذخیره می کنند؟! گران فروشی و کم فروشی که شاخ و دم ندارد! در آمد قرعه کشی باید از یک جا تامین شود!

• قابل توجه مسئولان دلسوز کشورهای همسایه! آقایان مسئول عمر ما جوانان تمام شد و هنوز مشغول کار نشدید.

• چند رسانه ملی بدبخته که باید افرادی مثل بهار ه هماغوش باشه و به همه توهین کنه. البته دوستان عزیز حمت کشم، از حرف های بی مورد و همیشگی ایشان ناراحت نشوید. من توی اینستاگرام حسابی از خجالت ایشان در اومدم. نمی شد تو روزنامه خراسان چاپ کرد.

• واقعا باید متأسف بود برای پلیس ۱۱۰ که برای مشکلی چند بار تماس گرفتیم تا بالاخره آمدند. شاکی هم بودند که چرا چند بار زنگ زدیم! صبح گزارش ماشین سرقتی رو دادم. چند بار گزارش کردم انگار نه انگار، دلم به حال صاحبش می سوزه، مسئول ناجا کجایی؟

• آقای که با پراید ۱۱۱ سفید روز چهارشنبه ۸ صبح تو میدون دلاوران زد ی به ماشینم و فرار کردی خیلی نامردی، ازت نمی گذرم. وضعیت این روزها مون این جوریه که فقط وقت هایی که حواسمون نیست، اعصابمون آرومه!

• روحانی می خواست با شیب ملایم، قیمت ها را افزایش دهد اما همگی دیدیم آخر کار، شیب ملایمیش زایوه تندی پیدا کرد نمی بود! حالا اما رئیسی می خواهد سریع پزشکی رفسنجان را چیزا رحل کند. خدا خودش به دادمان برسد!

• ارزون که به دست بیای، قدرت رو نمی

توی این چند وقت اگه جای بورس و ارز دیجیتال، روی تخم مرغ سرمایه گذاری کرده بودیم، الان راحت سرمایه مون سه برابر شده بود!

• یک کیسه برنج ایرانی خریدم ۶۷۰ هزار تومان! این که از خارج نیامد. از روحانی می نالیدیم حالا که ۱۰۰ روزه رئیسی آمده هیچ فرقی با روحانی نکرده که هیچ، بدتر هم شده.

• متأسفانه گران فروشی به ادارات دولتی هم سرایت کرده! سال قبل در تاستان هزینه برق مصرفی ما زیر ۵۹ هزار تومان بود اما امسال شده بود ۵۰۰ هزار تومان! وقتی رفتم اداره برق و اعتراض کردم گفتند چون کولر گازی دارم پول برق زیاد شده و وقتی به آن ها گفتم که چند سال است کولر دارم جواب درستی ندادند!

• متأسفم برای ادارات دولتی، وقتی آن ها گران فروش بشوند از افراد عادی که انتظاری نداریم.

• واقعا این قدر سوسول هستید که تن پوش حموم داریم؟! من از حموم میام بیرون خودم رو می انداز مروی فرش آن قدر غلت می زنم تا خشک بشم! به نظر من زندگی کوتاه تر از این حرف هاست!

• تا دوسه روز پیش، وزیر صنعت حرف از زیاد کردن تولیدات خودرو و ارزان شدن آن می زد. ناگهان تولیدات بی کیفیت دو شرکت گران شد. اگر نمی توانید کاری انجام دهید لطفاً الکی حرف نزنید!

• آقای نسبتاً محترم که به خاطر دعوت نشدن طارمی به اسطوره هایی مثل خداداد و علی کریمی توهین می کنی. خب اگه تو لیاقت داری چرا کسی نشدی؟ اصلاً تو کی هستی وقتی اطلاعات نداری حق نداری عرض اندام کنی!

• از این که پل ارتباطی بین مردم و مسئولان هستی، متشکرم. چرا کسی نیست به وضع نابه سامان نانوائی ها رسیدگی کند؟ مگر شما خودتان در این شهر زندگی نمی کنید؟ خدا از سر تقصیر کسانی که با ثبت نام و

ثبت ۲ رویداد ایرانی در تقویم برگذاشت های یونسکو

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: با پیگیری های صورت گرفته، بزرگداشت هزار و پنجاهمین سالگرد تولد شیخ خرقانی و هشتصدمین سالگرد ملاقات تاریخی شمس و مولانا، در تقویم بزرگداشت های یونسکو برای دوسال آینده به ثبت رسید. خطیب زاده پنج شنبه در توثیتی با اشاره به ثبت دو رویداد ایرانی در تقویم بزرگداشت های جهانی یونسکو نوشت: «پاسداشت مفاخر ایران زمین، همتی در خور تمدن ملت بزرگ ایران از سوی همه ما به ویژه متولیان فرهنگی می طلبد».

معرفی ۱۷

کارمند به هیئت رسیدگی به تخلفات در پی مرگ جوان رفسنجان

انجام و متأسفانه منجر به مرگ این جوان شده است و در نهایت بعد از جلسات مشترک با افراد دخیل در این ماجرا، منجر به استعفای پنج نفر از مسئولان بیمارستان در رده های مختلف و معرفی ۱۷ کارمند به هیئت رسیدگی به تخلفات شد و نتیجه کالبد شکافی بیمار در آینده از طریق پزشکی قانونی استان کرمان اعلام می شود. «رئیس دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان نیز گفت: «افرادی که در بروز این اشتباه مسئول بودند مانند رئیس بیمارستان، مترون بیمارستان، معاون درمان، مسئول امور دارویی و سرپرستار بخش جراحی مردان، برای آن که مرهمی برای بازماندگان بیمار باشند استعفا کردند و پرسنار و دو نفر دارویار که در نوبت عصر مشغول فعالیت بودند به صورت موقت انفصال از خدمت شدند تا هیئت رسیدگی به تخلفات، وضعیت آن ها را مشخص کند».

مراسم عید اول و تقدیر و تشکر

همزمان با میلاد باسعادت حضرت امام حسن عسگری (ع) مجلس عید اول

مرحوم مغفور

حاج محمد مهدی ملکوتی

بر گزار می گردد. بدین وسیله ضمن ابراز صمیمانه ترین سپاس ها به

خاطر حضور تسلی بخش شما عزیزان که در لحظه لحظه اندوهبار

فقدان این عزیز ما را یاری نموده و مورد تفقد و همراهی قرار داده اید تشکر و سپاسگزاری می گردد.

زمان روز یکشنبه ۱۴۰۰/۸/۲۳ از ساعت ۲:۳۰ الی ۴:۳۰ بعدازظهر

مکان خیابان خاکی آخوند خراسانی ۱۰ سمت چپ

حسینییه آل احمد (مرحوم حاج محمدرضا هاشم نیا)

خانواده های ملکوتی و فامیل وابسته

شماره ۱۴۰۰/۲۵۸۲

پذیرش ۹۹۹۹۳۷۰۰
تلفنی ۰۹۱۵۴۷۱۱۳۰۰

پذیرش غیر حضوری آگهی های تحریم و تسلیت
روزنامه صبح ایران

پذیرش غیر حضوری آگهی های تحریم و تسلیت
روزنامه صبح ایران